

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717209147
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3717209147.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu P. N. F., s.r.o., so sídlom V., P. XX, C.: XX XXX XXX, zastúpeného R. kanceláriou L. R. N., s.r.o., so sídlom V., M. XX, C.: XX XXX XXX, proti žalovanému Z. Bizoňovi, nar. XX.XX.XXXX, bytom P., M. XXX/XX, o zaplatenie 1.992,06 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12. novembra 2018, č. k. 5Csp/201/2017-57, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 12. novembra 2018, č. k. 5Csp/201/2017-57 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.350,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.350,- eur od 08.03.2015 do zaplatenia a zamietol žalobu vo zvyšku, žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 35,54%, ktorú náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že dňa 31.10.2014 uzavrel žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou vznikol medzi zmluvnými stranami právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Zmluvou sa žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zaviazal poskytnúť žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaný sa tieto zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. V prejednávanej veci ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom § 9 ods. 2 písm. f/ ustanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru má slúžiť k tomu, aby bol spotrebiteľ v každom prípade osobitne informovaný o konkrétnom termíne ukončenia splácania svojho úveru. Za splnenie povinnosti zo strany žalobcu ako veriteľa uviesť údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti nemožno považovať len uvedenie počtu splátok úveru. Podľa názoru súdu takýto dôležitý údaj je veriteľ povinný zakomponovať do textu samotnej zmluvy. Pojem termín z jazykového hľadiska predstavuje presne určený časový okamih, kedy nastane určitá skutočnosť. Pokiaľ zákon používa pojem „termín“, znamená to, že zákonodarca mal na mysli presne určený alebo určiteľný čas. Zákonnej požiadavke na uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru najlepšie zodpovedá jeho vymedzenie presným dátumom, t.j. uvedením dňa, mesiaca a roku konečnej splatnosti úveru. Zákonnej požiadavke na obsiahnutie termínu konečnej splatnosti úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere nezodpovedá jej vymedzenie

prostredníctvom určitého časového úseku, či obdobia, hoci aj ohraničeného na jeho začiatku a konci. Vymedzenie termínu splatnosti ako „42 splátok“ nezodpovedá účelu právnej normy obsiahnutej v § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľný. Systematickým výkladom ostatných ustanovení predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu s informáciou, kedy, ku ktorému dňu v mesiaci sú splátky splatné, síce možno dospieť ku konkrétnemu dňu splatnosti úveru, avšak ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať tak, že stačí, ak sa k termínu konečnej splatnosti úveru dá dospieť výkladom (iných) zmluvných ustanovení. Tento termín musí byť jasne a presne vymedzený na jednom mieste v zmluve - v jednom z jej ustanovení, čo v posudzovanej zmluve splnené nebolo. Hoci sa takýto striktný výklad môže zdanlivo javiť ako prílišný formalizmus, súd je toho názoru, že akékoľvek normy spotrebiteľského práva je potrebné vykladať vždy v prospech spotrebiteľa vo vzťahu k dodávateľovi a jeho povinnostiam je potrebné dbať na ich mimoriadne dôsledné plnenie. Pokiaľ zákon vyžaduje uvedenie termínu, nie je možné za dodržanie zákona považovať uvedenie doby, resp. časového úseku. Hoci Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 31.10.2014, ktoré oznámenie je samostatnou listinou, obsahuje dátum splatnosti poslednej splátky, avšak veriteľ nepreukázal, že toto oznámenie bolo žalovanému doručené, resp. odovzdané pri podpisovaní zmluvy, čím neuniesol dôkazné bremeno v zmysle Civilného sporového poriadku, a zároveň súd poukazuje na tú skutočnosť, že v žiadnom ustanovení samotnej zmluvy ako ani oznámenia nie je uvedené, že takéto oznámenie je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, na základe ktorej skutočnosti by mal súd preukázať, že oznámenie tvorí so zmluvou jednotný, neoddeliteľný celok. Vzhľadom na to, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX neobsahuje tento povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, súd považoval predmetný úver podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu je žalobca oprávnený požadovať od žalovaného len zaplataenie reálne poskytnutej sumy 1.350,- eur, ktorú sumu mal súd preukázanú z výpisu klientskeho účtu žalovaného (hoci úver bol na sumu 1.500,- eur, žalobca zaslal žalovanému na účet iba sumu 1.350,- eur). A keďže žalovaný neuhradil na úver žiadnu splátku, žalobca je oprávnený požadovať od žalovaného sumu 1.350,- eur, na ktorej zaplataenie žalovaného v rozsudku zaviazal. Žalovaný tým, že nezaplatil úver riadne v čas, dostal sa do omeškania a žalobcovi vznikol v zmysle § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy, a to odo dňa mimoriadnej splatnosti úveru, do zaplataenia. Vo zvyšnej časti, t.j. v časti o zaplataenie 642,06 eur vrátane príslušného úroku z omeškania, súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov o zamietnutí žaloby vo zvyšku a o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie. Žalobca poprel závery súdu. Uviedol, že náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z.z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmto údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti, a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Túto skutočnosť potvrdila aj zmena zákona č. 129/2010 Z.z. od 01.05.2018. Zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Záver súdu o tom, že úverová zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy neobstojí, pretože zo zmluvy o revolvingovom úvere časť zmluvné dojednania vyplýva, že zmluva je uzavretá na dobu neurčitú.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho

pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

6. Právny vzťah medzi stranami bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (31.10.2014). Vyžaduje tak zásada prítomná v súkromnom práve riešiacia otázku časovej pôsobnosti noriem a to zásada nepravej retroaktivity (nepravej spätnej pôsobnosti), ktorej podstata spočíva v tom, že zákon sa vzťahuje aj na právne vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou s tým, že vznik týchto vzťahov a nároky z nich sa spravujú podľa predpisov platných v čase ich vzniku.

7. Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f) ustanovoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Dňa 12.10.2017 bol prijatý zákon č. 279/2017 Z.z., ktorým sa v § 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. (ktorému zodpovedá písm. f/ účinné v čase uzatvorenia zmluvy), ktorý vypustil slová „a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Vypustenie tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo podľa predkladateľa návrhu zákona nevyhnuté z dôvodu záverov Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 B. N. F., a.s./M. V. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení, podľa ktorej členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú. Je však zrejmé, že kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva, dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. (pozri aj rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. júla 2006, C-212/04 Adeneler).

8. Naďalej však zákon o spotrebiteľských úveroch (tak v čase uzatvorenia zmluvy ako aj v súčasnej dobe v súlade so smernicou) ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovuje uvedenie doby trvania zmluvy. Žalobca netvrdil existenciu toho údaju v zmluve o revolvingovom úvere. Pre naplnenie tejto náležitosti je podľa názoru súdu prvej inštancie v zmluve o úvere v záujme ochrany spotrebiteľa a prehľadnosti potrebné uviesť aj údaj o dni splatnosti poslednej splátky (konečnej splatnosti úveru) jednoznačným a nezameniteľným spôsobom tak, aby bolo zrejmé, kedy záväzok spotrebiteľa v prípade riadneho a včasného plnenia zanikne splnením.

9. Námietka žalobcu, že zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, neobstojí. Ako uviedol súd prvej inštancie, ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať tak, že stačí, ak sa k termínu konečnej splatnosti úveru dá dospieť výkladom (iných) zmluvných ustanovení. Tento termín musí byť jasne a presne vymedzený na jednom mieste v zmluve - v jednom z jej ustanovení, čo v posudzovanej zmluve splnené nebolo.

10. Vo vzťahu k poukazu žalobcu na určenie konečnej splatnosti úveru spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti, odvolací súd uvádza, že v zmluve o revolvingovom úvere sa dátum splatnosti poslednej splátky nenachádza. Oznámenie veriteľa o schválení revolvingového úveru dlžníkovi, v ktorom je uvedený tento údaj, je jednostranným právnym úkonom žalobcu, nie je teda zmluvou o revolvingovom úvere, pretože nie je podpísané druhou zmluvnou stranou - žalovaným. Preto ani tento argument žalobcu neobstojí.

11. Záver súdu prvej inštancie o nároku žalobcu voči žalovanému len na vrátenie poskytnutej istiny úveru (bez úrokov) je správny.

12. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

13. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

14. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovaného v zmysle § 251 C.s.p., preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).